

není ještě komisi zpracována, komise usnesla však již zásady, podle nichž provádějí se nyní statistická šetření a pojistně-matematické výpočty. Dosavadní soukromopojistný podklad pensijního pojištění má být zaměněn systémem přijatým v pojištění sociálním; maximum pojistného základu má být z 9000 Kč zvýšeno snad až na 24.000 Kč, čímž nároky pojistné budou zvýšeny na potřebnou míru.

O prováděcím nařízení k jazykovému zákonu přednášel ve schůzi Právnické jednoty, konané dne 22. dubna 1926 odb. přednosta ministerstva spravedlnosti Ant. H a r t m a n n. Poukázav na historický přehled vývoje jazykového práva již v první své přednášce, probral některé úkony »úřadování« (přijímání podání, označení podací značkou), promluvil o přílohách (čl. 7 a 20 nař.), o vrácení a odmítnutí podání jazykově vadných (čl. 4, 6, 19), při čemž upozornil zvláště na odpovědnost právních zástupců. Dotknuv se otázky, mohou-li soudy, úřady a orgány dopisovati všem samosprávným úřadům a veřejným korporacím jen státním jazykem (§ 3 zák., čl. 1, odst. 2f, 78 nař.), pojednal o jednacím jazyku obcí (čl. 70), doloživ některá charakteristická data a přešel pak k výjimkám, jež připustil zákon a prováděcí nařízení pro menšinové jazyky. Pokusil se tu především definovati »národní a jazykové menšiny« (§ 2 zák., úvodní věta, čl. 14 nař.), hledě i ke sporné otázce »židovské národnosti«, a soudní okres (§ 2, odst. 2, 3 a 6 zák., 15 nař.), při čemž podal statistický přehled okresů bez menšiny a s menšinami do dvou třetin a přes dvě třetiny příslušníků. Své vývody dokládal případy z praxe a judikatury jak nejvyššího soudu, tak hlavně nejvyššího správního soudu. — Ježto schůzi dne 29. dubna t. r. s přednáškou p. dr. Františka Kronbergra končilo se přednáškové období, vyslovil přednášející ke konci přání, aby v nejbližších schůzích příštího období bylo pokračováno i někým jiným o různých dalších otázkách jazykového práva a provedena po té debata o projednané otázce, při čemž by se mohlo přihlížeti i k praktickým případům, které se do té doby vyskytnou.

Přednáška byla četně navštívena a vyslechnuta s pozorností, jaké zasluhuje význam úpravy jazykového práva pro náš státní život.

O postavení státního zástupce v přípravném vyhledávání promluvil dne 29. dubna t. r. ve společné schůzi Čsl. společnosti pro právo trestní a Právnické jednoty v Praze okresní soudce dr. František K r o n b e r g e r. Přednášející probral nejprve

postavení státního zástupce de lege lata podle trestního řádu z r. 1873, platného v zemích historických, potom — zvláště obšírně — podle trest. pořádku (zák. čl. XXXIII. z r. 1896), platného na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, při čemž nepříznivě kritizuje čsl. novelu z 18. XII. 1919, č. 1 a 20, která doplňkem II. odst. § 84 Tř. úplně pozměnila strukturu slovenského vyhledávání, a konečně podle vojenského trest. řádu z r. 1912. Na to sleduje účel přípravného vyhledávání podle těchto tří trest. řádů a dochází k tomu, že účelem jeho jest informace státního zástupce, má-li v tom kterém případě užití svého žalobního práva čili nic. Z tohoto účelu vyvozuje přednášející, že státní zástupce má být též oprávněn, aby mohl přípravné vyhledávání sám provádět. Výkonem přípravného vyhledávání nemá být pověřován vyšetřující soudce, neboť tento dnes neshromačňuje materiál skutkový k soudcovské kognici, nýbrž pro žalobce, který děj samostatně subsumuje. Hájenou these odůvodňuje přednášející podrobně principem materiální pravdy, ideou procesu stran, požadavkem účinné represe, principem ústnosti a bezprostřednosti, zásadou individualisace trestu a správně-justiční povahou přípravného vyhledávání. Pro pokročilou dobu nezabýval se přednášející námitkami proti státně zastupitelské vyhledávací činnosti, nýbrž omezil se jen na výpočet řady kriminalistů, theoretiků i praktiků, kteří došli, byť i jinými cestami, k témuž závěru. Zmínil se ještě o stanovisku francouzského, anglického, švédského, švýcarského a německého práva, doporučil, aby budoucí čsl. trestní řád zásadně pověřil státního zástupce samostatným konáním přípravného vyhledávání po vzoru německé osnovy z r. 1920 a polské z r. 1924. V doslovu poukázal na konservativnost úředních návyků a prohlásil, že si je dobře vědom odporu, který i dnes vyvolá hájená these jak mezi státními zástupci, tak i u nalézajících soudců.

Touto přednáškou zahájil dr. Kronberger opět diskusi o reformě přípravného řízení trestního, dnes akutní proto, že přípravné práce na osnově čsl. trestního řádu již započaly, a kráčí ve šlépějích prof. dr. Zuckera, jenž před 1/4 stoletím hájil tutéž myšlenku i v Právnícké jednotě v Praze.

Knihopis. Hobza: Poměr mezi státem a církví. Jeho vývoj a přítomný stav. Třetí, změněné a rozšířené vydání. V Praze, 1925 (str. 232). Cena 45 Kč. — Od téhož autora: Questions de droit international concernant les religions. (Extrait du recueil des Cours.) Librairie Hachette, Paris, 1925, str. 50. Vyšlo v publikacích »Academie de Droit International établie avec le concours de la Dotation Carnegie pour la paix internationale.